

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Neuropsicoloxía		Código	652G04016
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Lamas Gonzalez, Juan Ramon		Correo electrónico	juan.lamas@udc.es
Profesorado	Cortés Cortés, Joselyn Francis		Correo electrónico	joselyn.cortes@udc.es
	Lamas Gonzalez, Juan Ramon			juan.lamas@udc.es
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A10	Realizar a avaliación das alteracións da linguaxe nos trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe: trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Aprender a aprender.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B17	Saber expresarse en público.

B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
A2		A1	B1
		A2	B2
		A6	B4
		A7	B7
		A8	B9
		A9	B12
		A10	B17
		A32	B24
		C3	C6

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1.- INTRODUCCION A LA NEUROPSICOLOGIA	Orígenes históricos de la Neuropsicología. Localización de funciones en el sistema nervioso. Perspectiva actual.
TEMA 2.- ORGANIZACIÓN DEL SISTEMA NERVIOSO	Divisiones principales del sistema nervioso. Sistema nervioso central: divisiones y estructuras principales. Sistema nervioso somático. Nervios craneales. Sistema nervioso autónomo
TEMA 3.- MÉTODOS EN NEUROPSICOLOGÍA	Métodos de registro y neuroimagen: EEG, MEG, PET, fMRI. Métodos de estimulación: estimulación eléctrica cerebral, TMS. Evaluación conductual de los efectos de las lesiones cerebrales: asociaciones y disociaciones.
TEMA 5.- MEMORIA	Tipos de memoria y su evaluación. La amnesia. Circuitos cerebrales de la memoria. Otros trastornos de la memoria. Lóbulos frontales y memoria.
TEMA 4.- PERCEPCIÓN	Principios generales de organización de los sistemas sensoriales. Procesamiento de la información visual en la retina. Vías visuales aferentes. Procesamiento de la información en corteza visual. Trastornos de la percepción visual. Audición
TEMA 6.- LENGUAJE	Características del lenguaje. Las afasias: tipos y características. Componentes principales de la función del lenguaje. Hemisferio derecho y lenguaje. Asimetrías hemisféricas.
TEMA 7.- LA CORTEZA PREFRONTAL	Organización anatómica. Efectos de las lesiones en la corteza prefrontal. Teorías de la función prefrontal.
TEMA 8.- RECUPERACION DE LA FUNCION	Efectos del daño cerebral. Recuperación funcional. Mecanismos de la recuperación de funciones

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1	2	2	4
Sesión maxistral	A1 A2 A6	31	31	62
Estudo de casos	A1 A7	18	18	36
Proba obxectiva	A8 A9 A10 A32 B1 B2 C6	0	2	2

Presentación oral	A1 B4 B7 B9 B12 B17 B24 C3 C6	18	18	36
Atención personalizada		10	0	10
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación y justificación del programa. Recomendaciones bibliográficas
Sesión maxistral	Desarrollo de los contenidos teóricos de cada tema
Estudo de casos	Presentación de casos neurológicos representativos de los principales trastornos
Proba obxectiva	40 preguntas con tres alternativas de respuesta
Presentación oral	Presentación pública de los trabajos realizados en grupo acerca de algunos trastornos neurológicos escogidos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Asesoramiento en la planificación y desarrollo de las presentaciones orales
Sesión maxistral	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Presentación oral	A1 B4 B7 B9 B12 B17 B24 C3 C6	Claridad de la exposición Competencia en el debate Calidad del apoyo multimedia	10
Proba obxectiva	A8 A9 A10 A32 B1 B2 C6	(Aciertos - (errores/2)) * 7 / Número de preguntas	90
Outros			

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Rains, G.D (2004). Principios de neuropsicología humana. Madrid: McGraw-Hill
Bibliografía complementaria	- Carlson, N.R (2005). Fisiología de la conducta (8ª edición). Madrid: Pearson - Kolb, B (2005). Neuropsicología humana (5ª edición. Madrid: Editorial Médica Panamericana - Sacks, O (1985). El hombre que confundió a su mujer con un sombrero. Barcelona: Muchnik - Sacks, O (1996). Veo una voz: viaje al mundo de los sordos. Madrid: Anaya - Sacks, O. (2003). Un antropólogo en Marte. Madrid: Anagrama - Ramachandran, V. & Blakeslee, S (1999). Fantasmas en el cerebro. Madrid: Debate - Junqué, C. y Barroso, J. (2009). Manual de Neuropsicología. Barcelona: Síntesis - Webb, W.G. & Adler, R.K (2010). Neurología para el logopeda. Barcelona: Elsevier Masson - Diéguez-Vide, F. y Peña-Casanova, J. (2012). Cerebro y Lenguaje. Madrid: Editorial Médica Panamericana - Cuetos, F. (2012). Neurociencia del Lenguaje. Madrid: Editorial Médica Panamericana

Recomendacións	
Materias que se recomenda ter cursado previamente	
Trastornos da Lecto-Escritura/652911303	
Alteracións Conxénitas da Linguaxe/652911320	
Materias que se recomenda cursar simultaneamente	
Psicoloxía da Memoria/652911219	
Psicolingüística/652911319	

Materias que continúan o temario
Anatomía e Fisioloxía dos Órganos da Linguaxe e da Audición/652911101
Neuroloxía Xeral e da Linguaxe/652911103
Psicoloxía Xeral/652911105
Avaliación e Diagnost. da Linguaxe, a Fala e a Voz/652911201
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías